

Tekst: Nonja Remijn

Levend erfgoed, slingerapen en een tropisch zwembad

De relatie tussen de onderwerpen levend erfgoed, slingerapen en een tropisch zwembad lijkt ver te zoeken, maar de twee nieuwe partners van de SZH, Artis en Center Parcs, hebben elk hun eigen motivatie om een verband te leggen tussen voor hen kenmerkende thema's en ons levend erfgoed. Twee bijzondere projecten maken duidelijk hoe dat zit.

Artis en Center Parcs, de twee enthousiaste initiatiefnemers van projecten om het levend erfgoed onder de aandacht te brengen, openen nieuwe deuren om de boodschap van de SZH verder uit te dragen aan een misschien wel geheel nieuw publiek. Dit keer geen vee in de wei, maar in de etalage. Beide partijen beseffen dat communicatie rondom de dieren essentieel is bij het grote aantal bezoekers van hun parken.

Cultureel erfgoed in hartje stad

Artis, in hartje Amsterdam, is als oudste dierentuin van Nederland zelf cultureel erfgoed. Het park is bezig met vernieu-

wing en uitbreiding waarbij dierenverblijven en monumentale gebouwen worden verbouwd. Zo ook de kinderboerderij. Doel van de vernieuwingsslag is om meer ruimte te geven aan het cultureel erfgoed (planten en dieren) en aan educatie. Het Groote Museum wordt gerestaureerd en opnieuw ingericht. Vlakbij de huidige kinderboerderij worden een kennisplein en een brasserie gerealiseerd. Daartussen is een volière ingericht als een veenweidegebied met de daarbij behorende wilde vogels zoals lepelaars, weidevogels en eenden. Als aanvulling op de volière zocht Artis voor de invulling van de kinderboerderij een collectie Oudhollandse rassen,

en vond de SZH. Rekening houdend met de uitgangspunten van Artis heeft de SZH een voorstel voor de dierentuin geschreven.

Rol bij instandhouding ras

Dierentuinen hebben een belangrijke rol in de genenuitwisseling binnen kleine populaties. Olifanten reizen over de hele wereld om op de juiste locatie bij hun maatjes te worden geplaatst. Men maakt gebruik van geavanceerde fokprogramma's en inteeltbeheersing staat hoog op de lijst van prioriteiten. In gesprekken met de curators van het park bleek dat ze er behoefte aan hebben actief deel te kunnen nemen aan de fokkerij en/of de uitwisseling van dieren en zo een rol te kunnen spelen bij de instandhouding en uitbreiding van de populatie van een zeldzaam ras.

Noord-Hollands vee

Door op de kinderboerderij een collectie dieren uit ons levend erfgoed te plaatsen, wil het bestuur van Artis de bezoekers een extra beleving bieden. Aan de hand van de dieren willen ze de historie van de rassen, hun gebruik en de ontwikkelingen aan hen overbrengen. Bij de keuze voor de rassen die er geplaatst worden, is de oorsprong ervan bepalend.

Helaas is de ruimte van de dierenweide beperkt, dus in hoeverre er plaats is voor runderrassen moet nog worden gezien. Maar als de ruimte er is, zullen het Fries-Hollands vee en de Lakenvelder hier thuishoren, omdat beide rassen in de weidegebieden van Holland voorkwamen. Ook werden vanouds Friese melkschapen gehouden in de Noord-Hollandse polders

Kinderen ontdekken hoe sterk trekpaarden zijn

Ruud Oosterhof

Schape van A naar B brengen doe je niet zomaar even

en is de (blauwe) Texelaar verbonden aan het eiland Texel. Bonte geiten begraasden de dijken en kades. Noord-Holland is daarnaast de bakermat van veel gevederd erfgoed. Zo waren in de waterrijke poldergebieden de Noord-Hollandse Witborsteenden en Krombekeenden een vertrouwd beeld. Het Assendelfter hoen (het boerengeeltje), verwant aan het Friese hoen, was een gangbare boerderijkip in het laagveengebied rond de Zaanstreek. Het Hollands hoen hoort ook in dit rijtje thuis.

Amsterdam was van oudsher een duivenstad. Daar zijn veel rassen ontstaan uit duiven die door kooplieden waren meegebracht uit het Oosten. Typisch Amsterdamse duivenrassen zijn bijvoorbeeld de Amsterdamse tuimelaar, de Amsterdamse tippler, de Oudhollandse tuimelaar en Nederlandse hoogvlieger. In tegenstelling tot wat de naam doet vermoeden, is ook de Hagenaar een inmiddels zeldzaam duivenras dat uit Amsterdam afkomstig is. Met al die levenderfgoedmogelijkheden kijken we uit naar de samenwerking. Het nieuwe deel van de tuin wordt naar verwachting nog dit jaar geopend.

Dierenweide bij Center Parcs

Met jaarlijks ruim zeven miljoen bezoekers mag Center Parcs zich een grote speler noemen in het aanbieden van belevenissen voor jong en oud. In Nederland heeft Center Parcs negen grote parken, alle met eenzelfde opzet. Bezoekers verblijven in vakantiehuisjes in het bosrijke park en ze kunnen genieten van diverse attracties, zoals een zwemparadijs, een visvijver of... een dierenweide.

Kinderen zijn de toekomst

Vorig jaar ontstond er een samenwerking rondom het evenement 'KidsClimate Conference', een inmiddels jaarlijks terugkomend evenement. Samen met het Wereld Natuur Fonds wordt een wedstrijd uitgeschreven voor kinderen van acht tot veertien jaar, waarbij ze hun visie mogen geven op een vraagstuk dat een duurzamere wereld betreft. De honderd jonge winnaars wordt tijdens het weekend van de KidsClimate Conference een verblijf aangeboden in het park voor het hele gezin. De kinderen leren via allerlei workshops op een innovatieve en informatieve wijze omgaan met de vraagstukken over kli-

De schape zijn eindelijk in een hoek gedreven

maat, leefwereld, onze aarde, de toekomst en duurzaam erfgoed.

Vorig jaar hebben kinderen kunnen ontdekken hoe sterk een Nederlands trekpaard is en de uitdaging mogen aangaan om zelf Drentse heideschape te hoeden. Dat bleek zo'n onvergetelijke ervaring te zijn dat de bioloog van het park dit nu weer wil aanbieden.

Nederlands vee in dierenweiden

De bestaande dierenweiden van het park trekken in een vakantie veel bekijks, omdat voor veel gasten de ontmoeting met dieren van dichtbij iets unieks is. Om die ervaring te verbinden met cultuurhistorie, is er nu voor gekozen om de weiden zo veel mogelijk met Nederlands vee te vullen. Inmiddels graast er een groep landgeiten 'los' in het park 'De Kempervennen' in Brabant. Op de kinderboerderij zijn Bonte bentheimers te vinden (een zeug met maar liefst tien biggen!), Gouwenaars en Eksterkonijnen. Ook lopen er erfgoedhoenders rond zoals Brabanters, Hollandse krielen en Chaamse hoenders. Zo wordt het verhaal over ons levend erfgoed in heel het park met behulp van dieren doorverteld. ●